

చేయుటకు అవసరమగు నిధులు రూ. 1159.85 కోట్లు, అందుబాటులో ఉన్న నిధులు రూ. 567.39 కోట్లు అధ్యక్షా. తెలంగాణలో 31 జిల్లాలు అయిన తరువాత జిల్లా కలెక్టర్స్ అందరికీ ఒక సీనియర్ నోడల్ అధికారిని నియమించుకోవాలని ఉత్తర్వులు పంపించడం జరిగింది. ఆ నోడల్ ఆఫీసర్తోబాటు, హౌసింగ్ వెబ్సైట్ ఐడీ, పాస్వర్డ్ కూడా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. సంబంధిత తహశీల్దారు, సహాయక ఇంజనీర్ (పంచాయత్ రాజ్) బృందం అర్హులైన లబ్ధిదారుల జాబితాను గుర్తించి, నిర్మాణాలను పరిశీలించి, దశల వారీగా నిర్మాణ స్థాయికి ఆనుగుణంగా సగదు విడుదలకు సిఫార్సు చేస్తారు. ఈ విధంగా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. తప్పులు జరగకుండా, నోడల్ అధికారులను పెట్టుకొని, పనులు చేయించే విధంగా కలెక్టర్లకు బాధ్యతను అప్పజెప్పడం జరిగింది. జిల్లాల కలెక్టర్లు, అసిస్టెంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ సహాయంతో పరిశీలన జరిపి, బిల్లులు చెల్లించడం జరుగుతోంది. డబ్బులు కూడా అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఎవరైతే నిర్మాణాలు కంప్లీట్ చేసుకున్నారో వారికి అతి తొందరలో పేమెంట్స్ చేస్తాము. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే 70 వేల ఇళ్లకు సంబంధించి టెండర్లు పిలవడం జరిగింది. ఎక్కడా ఏ విధమైన సమస్య లేదు. అనుకున్న దానికంటే ముందే డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లను పూర్తి చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికే డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు మొదలయ్యాయి. కొత్తగా ఒక్క అసెంబ్లీ సిగ్నెలకొక వెయ్యి ఇళ్లు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు కాబట్టి పెద్ద సంఖ్యలో డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లను పేదవారికి, గూడు లేని వారికి అందిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER: - Question Hour is over.

సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి

1. సింగరేణిలో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ అవుల్యూరింగ్ ఉద్యోగుల సమస్యలను చర్చించాలని కోరుతూ శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి, శ్రీ సున్నం రాజయ్యలు ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదనలు తిరస్కరించడం జరిగింది.

ప్రకటన

కోత తీర్మానాల స్వీకరణ గురించి

I am to announce to the House that Cut Motions to the Demands for Grants for Budget 2017-18 will be received upto 04.00 PM of Thursday, the 16th March, 2017.

Now Tea Break for 15 Minutes.

(The House then adjourned for Tea at 11.36 AM)

12.00 మ. (తేనీటి విరామానంతరం సభ తిరిగి 12.00లకు ప్రారంభమైనది. గౌరవ ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

MADAM DY.SPEAKER: - Please resume your seats. Now, General Discussion on Annual Financial Statement. Kishan Reddy Garu.

.2017- 2018 సంవత్సరపు వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ (మొదటి రోజు)

.శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి(అంబర్ పేట):- అధ్యక్షా, జనరల్ బడ్జెట్ లో ప్రతిపక్షం తరపున ముందుగా మాట్లాడటానికి అనకాశమిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ఇప్పటికే 2014-15, 2015-16, 2016-17 అంటే ఈ ఆర్థిక సంవత్సర బడ్జెట్ పాస్ చేసుకుంటే మూడు బడ్జెట్ పూర్తయిపోతుంది. ఇక మిగిలేది 2018 సంవత్సరం బడ్జెట్ ఒకటే. టీఆర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రవేశపెట్టిన నాలుగు బడ్జెట్ ఇది. ఎందుకంటే వచ్చే సంవత్సరం ఎలక్షన్ మూడే వచ్చేస్తుంది. కాబట్టి ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ చాలా కీలకమైన బడ్జెట్. టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఎన్నికల ముందు వారి మేనిఫెస్టోలో ప్రజలకిచ్చిన హామీలను అమలుచేసే విధంగా ఈ బడ్జెట్ లో పొందుపరుస్తారని తెలంగాణ ప్రజలందరూ ఎంతో ఆశతో ఎదురు చూశారు. ఎందుకంటే టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రంలో మొదటిసారిగా అధికారంలోకి వచ్చింది. కాబట్టి వాళ్లు కొంత సమయమివ్వాలని మొదటి రెండు సంవత్సరాలు ప్రజలు భావించారు. కానీ వాస్తవంగా మనది ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ స్టేట్. మనకు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత కూడా మనకు అన్ని రకాల సౌకర్యాలున్నాయి, యంత్రాంగమున్నది, కేవలం అధికార పార్టీ, ముఖ్యమంత్రి మారారు, పేరు మారింది. అయినప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి మూడు సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకొని నాలుగు బడ్జెట్ లో అడుగుపెట్టిన ఈ సేవల్లో కచ్చితంగా టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఎన్నికల ముందు ప్రజలకిచ్చిన హామీలన్నింటినీ ఈ బడ్జెట్ లో పొందుపరిచే బాగుండేది, పొందు పరుస్తారని కూడా ప్రజలు ఊహించారు. వాస్తవంగా ఆ దిశలో ఈ బడ్జెట్ లేదనే విషయం అర్థమవుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి 34 నెలలు పూర్తయింది. ఎందుకంటే టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఒక సగటు రాజకీయ

పార్టీ కాదు. కొన్ని లక్షల మంది త్యాగాలతో, కొన్ని వందల మంది బలిదానాలతో అన్ని రకాల ప్రజల ఆకాంక్షలతో ఏర్పడిన ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన తొలి ప్రభుత్వం.

ఇప్పటిమన ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన ఉద్యమం కారణంగానో లేదంటే టీఆర్ఎస్ పార్టీ చేసిన ఉద్యమం కారణంగానో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడలేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న సకల జనులు, అన్ని ప్రజా సంఘాలు, అన్ని కుల సంఘాలు, అన్ని విద్యార్థి సంఘాలు, అన్ని కార్మిక సంఘాలు కలిసి పోరాటాలు చేస్తే ఏర్పడిన ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఇచ్చినటువంటి హామీలన్నింటిని అమలు చేయాల్సిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉన్నదనే విషయాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాను. ఈరోజు వాళ్లవారు, వీళ్లవారు, వాళ్లెంత, వీళ్లెంత అనేటటువంటి ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి రాకూడదు. తెలంగాణ ఉద్యమంలో ఏ రకంగా అందరం కలిసిమెలసి పనిచేశామో ఈ తెలంగాణ అభివృద్ధికి కూడా సకల జనులతో కలిసి ఈ ప్రభుత్వం పనిచేయాలన్న బాధ్యత ఉన్నది. ఆ రకంగానే సంక్షేమం మరియు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టాల్సిన అవసరమున్నది. కానీ ప్రభుత్వ పనితీరును బేరీజు వేసుకొని ప్రజలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. “నీళ్లు, నిధులు, నియామకాలు” అనే నినాదంతో ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమం జరిగింది. అన్నింటికంటే తెలంగాణ ప్రజల ఆత్మ గౌరవం, తెలంగాణ ప్రజల స్వేచ్ఛ, తెలంగాణకు జరిగిన అన్యాయం మీద పోరాటం జరిగిందనే భావజాలంతో ఉద్యమంలో తెలంగాణ ప్రజలంతా పాల్గొన్నారు. ఉద్యోగాల కోసమో, భూమి కోసమో ఆరోజు ఏ ఒక్కరు కూడా ఆత్మహత్యలు చేసుకోలేదు. మన తెలంగాణకు అప్పటి పాలకులు అన్ని రకాలుగా అన్యాయం చేశారనే ఆందోళన, ఆవేశంతో ఆరోజు వందలాది మంది ఆత్మబలిదానాలు చేసుకున్న చరిత్రను గుర్తుచేస్తున్నాను. కానీ ఈ ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలను, నిర్ణయాలను, అమలుతీరును ఏకీభవించనివారు ఎవరైనా ఈ ప్రభుత్వ పనితీరును విమర్శించినా, నూచనలు చేసినా ఈ ప్రభుత్వం ఎదురుదాడి చేస్తున్నది. అది మంచి సాంప్రదాయం కాదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఏ పోరాటాల కారణంగా అయితే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడి టీఆర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిందో అటువంటి పార్టీ ఇప్పుడు ఇందిరాపార్కు దగ్గర ఉన్న ధర్మాచౌక్లో ధర్మాలు చేయనివ్వం, ధర్మాలు చేయాలంటే శంషాబాద్లో చేసుకోండి లేదంటే మల్కాజిగిరిలో చేసుకోండి అని చెప్పడం ఎంతవరకు న్యాయం? ఈ నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లో కేవలం అంకెలు మారాయి. చాలా పేజీలలో గత సంవత్సర బడ్జెట్ ఉపన్యాసమే పునరావృతమై అవే పదాలున్నాయి. ఇది భారీ బడ్జెట్ అన్నారు కానీ వాస్తవానికి ఇది బడాయి బడ్జెట్. 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.1 లక్షా 49 వేల కోట్ల బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టి ఇది భారీ బడ్జెట్ అంటున్నారు.

12.10 మ. 2016-17 సంవత్సరానికి ఇదే సభలో ఇదే మంత్రి గారు లక్షా ముప్పై వేల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టగా, ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం అది లక్షా వన్నెండు వేల కోట్ల రూపాయలకు కుదించినట్లు వాస్తవ బడ్జెట్ డాక్యుమెంట్లో పేర్కొన్నారు. ఈ సంవత్సరం ఆ మొత్తం మరింతగా తగ్గి లక్ష కోట్ల రూపాయలకే చేరే అవకాశం ఉంది. 2016-17వ సంవత్సరానికి పది శాతం వృద్ధి రేటు నమోదైనదని, 2017-18వ సంవత్సరానికి అది మరింతగా పెరిగి 12 శాతంగా వృద్ధి నమోదౌతుందని చెప్పారు. 2016-17వ సంవత్సరం ఖర్చుపై 12 శాతం అనగా గతం కన్నా 13,462 కోట్లు అధికంగా ఖర్చవుతుందనుకుంటే ఈ బడ్జెట్ అంచనాలు 1,25,653 కోట్లకు మించి ఉండటానికి వీలు లేకున్నప్పటికీ, ఈ ప్రభుత్వం 1,49,000 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టింది. అదనంగా, కృత్రిమంగా ఈ బడ్జెట్ అంకెలను పెంచుకొని బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినదని తెలంగాణ ప్రజలు కోర్కె కూస్తున్నారు. కావున, ఇది భారీ బడ్జెట్ కాదని, బడాయి బడ్జెట్ అని మనవి చేస్తున్నాను.

గత బడ్జెట్లో ప్రణాళిక పద్దు కింద 67,630 కోట్లను ప్రకటించారు. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం డిసింబర్, 2016 వరకు, 34,472 కోట్ల ఖర్చు చేశారు. 2017 సంవత్సరంలోని ఈ మూడు నెలలకు సగటున 4,000 కోట్ల రూపాయల చొప్పున ఖర్చు చేసినా, మొత్తం కలిపి 46,472 కోట్లకు మించి ఖర్చు కాదు. అనగా, 67,630 కోట్లకు మీ లెక్క ప్రకారమే మీరు ఖర్చు చేసేది 46,472 కోట్లకు మించదని రాజకీయ, ఆర్థిక విశ్లేషకులు, ప్రభుత్వాధికారులు, మేము మరియు ప్రజలు కూడా అనుకుంటున్నారు. దీని ప్రకారం గత సంవత్సరం మీరు చెప్పిన దాంట్లో 68 శాతం కంటే ఎక్కువ ఖర్చవదని ఈ ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. 2015-16వ సంవత్సరంలో ప్రణాళిక పద్దు ద్వారా 50,280 కోట్లు ఖర్చు చేస్తామని 36,129 కోట్లను మాత్రమే, అనగా 71 శాతమే ఖర్చు చేశారు. గత రెండు, మూడు సంవత్సరాల నుంచి 65 నుంచి 70 శాతం మాత్రమే ఖర్చు పెడుతున్నందున మీరు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ మరియు పథకాలపై ప్రజలకు ఏ రకంగా నమ్మకం ఉంటుంది. లేనిది ఉన్నట్లుగా చూపించి శాసనసభ సాక్షిగా ప్రజలను మభ్య పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

విలువ ఆధారిత పన్ను ద్వారా 2016-17వ సంవత్సరంలో 42,000 కోట్ల ఆదాయం వస్తుందని చెప్పి, మరల సవరించి 37,000 కోట్ల ఆదాయమే వస్తుందని తెలియజేశారు. ఆ 37000 కోట్ల రూపాయల వ్యాజ్యమును దేశంలోనే అత్యధికంగా వసూలయ్యాయని చెబుతున్నారు. కానీ, 2017-18వ సంవత్సరం బడ్జెట్లో 46,469 కోట్లను రాబట్టుకుంటామని చెప్పిన విషయం ఏవిధంగా సాధ్యమౌతుంది, ఇది కేవలం అంకెల గారడీ కాదా, వ్యాజ్యమీద ఈ విధంగా అంకెలను పెంచుకొని ఆదాయం వస్తుందని చెబుతున్నారు. ఈ వర్తమాన సంవత్సరంలో వచ్చిన అనుభవంతోనైనా 2017-18 బడ్జెట్కు వాస్తవ అంకెలు పెడితే బాగుండేదని మనవి చేస్తున్నాను. 2016-17వ సంవత్సరంలో వన్నెతర ఆదాయాన్ని 14,411 కోట్లుగా చూపించారు. మూడు వేల కోట్ల రూపాయలు మినరల్స్ నుంచి, మరో రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు ఇతర మార్గాల ద్వారా వచ్చినప్పటికీ, మిగతా తొమ్మిది వేల కోట్ల రూపాయలు ఏవిధంగా వచ్చాయనే విషయాన్ని తెలియజేస్తే సంతోషించేవాళ్లము. 2015-16వ సంవత్సరంలో 530 కోట్ల రెవెన్యూ మిగులుగా ఉంటుందని ఇదే సభలో ప్రవేశ పెట్టారు. మనది ధనిక రాష్ట్రం, మిగులు బడ్జెట్ గల రాష్ట్రం అని చెప్పినప్పుడు ప్రజలందరూ ఆ విషయాన్ని విశ్వసించారు. తీరా చూస్తే 2015-16వ సంవత్సరంలో 4,304 కోట్ల లోటు బడ్జెట్ అని మీరే చెప్పారు. ఈ విషయాలన్నింటినీ ఇదే సభలో మీరు అందించిన కాగ్ రిపోర్ట్లో చెప్పారు.

ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎమ్. పరిమితిని మూడు నుంచి మూడున్నర శాతానికి పెంచుకోవడానికి, అప్పులు చేయడానికి లెక్కలను మరింతగా పెంచి చూపిస్తున్నారని ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. మద్యం ద్వారా అనగా వైన్ షాపుల వేలం మరియు బార్ షాపుల ఫీజుల ద్వారా 9,000 కోట్ల రూపాయలు, మద్యం అమ్మకాల పన్ను ద్వారా మరో పది వేల కోట్ల రూపాయలు వస్తాయని ఈ బడ్జెట్లో అంచనా వేశారు. 19,000 కోట్ల రూపాయలు మద్యం నుంచే రాబట్టుకోవాలని ఈ ప్రభుత్వం ఈ రోజు ఆలోచిస్తోంది. రాష్ట్ర ఆదాయం 69,000 కోట్లలో సుమారు 28 శాతం అనగా 19,000 కోట్ల రూపాయలు మద్యం నుంచే రాబట్టాలని చూసే విషయాన్ని ఆలోచించాల్సి ఉంది. ప్రజల ఆర్థిక వ్యవస్థను మరియు ఆరోగ్యాన్ని పణంగా పెడుతున్నారు. ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి, బస్టీల్లో వయస్సులో ఉన్న పెళ్లైన యువకులు చనిపోతున్నారు, వందలాది వంది వితంతువులు అవుతున్నారు. వద్యాన్ని నియంత్రించాల్సినప్పటికీ, ఏ రకంగా ఈ మద్యం ప్రజలను బానిసలుగా చేస్తున్నదో, ప్రజల రక్తాన్ని మనం ఏరకంగా

త్రాగుతున్నమనే విషయాన్ని ఆలోచించాల్సి ఉంది. యువశక్తిని నిర్వీర్యం చేసేటటువంటి..

శ్రీ ఈటల రాజేందర్(ఆర్థిక శాఖ మంత్రి): - అధ్యక్షా, 19,000 కోట్ల రూపాయలు మద్యం ద్వారా ఆదాయం వస్తుందని, ఏ లెక్కలు చెప్పాయి, ఏ పుస్తకాలు చెప్పాయి, ఆ లెక్కలు ఎవరిచ్చారో విషయాన్ని చెప్పగల్గుతారా. విలువ ఆధారిత పన్ను 36,000 కోట్ల రూపాయలని మీరే చెబుతున్నారు. ఆ ముప్పై ఆరువేల కోట్లలో కేవలం మద్యం ద్వారానే 19,000 కోట్ల రూపాయలు వస్తున్నాయని ఎవరన్నారు, ఏ లెక్కలు చెబుతాన్నాయో చెప్పగల్గుతారా.

12.20 | శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సర ప్రాజెక్షన్ ము. గురించి నేను చెప్తున్నాను. వర్తమాన ఆర్థిక సంవత్సరం అంటే 2017-18 ప్రాజెక్షన్లో చూపించిన విధంగా మద్యం బార్లు మరియు వైన్ షాపుల మీద 9వేల కోట్ల రూపాయలు, మద్యం పన్నుల రూపంలో 10వేల కోట్ల రూపాయలు, మొత్తం 19వేల కోట్ల రూపాయలు వసూలు అవుతుంది. కావాలంటే ప్రాజెక్షన్ తీసుకుని చూడండి.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ :- అధ్యక్షా, అలాంటిది ఎక్కడా చెప్పలేదు. ప్రాజెక్షన్లో అవన్నీ ఉన్నాయా?

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రాన్ని బంగారు తెలంగాణగా మారుస్తామని అన్నారు. అది బాకీల తెలంగాణగా మారిపోయింది. రెండున్నర సంవత్సరాలుగా 2016-17 రాష్ట్ర బడ్జెట్ సవరణల ప్రకారం రూ.1,14,000 కోట్ల అప్పులు ఉన్నట్లు గత సంవత్సరం బడ్జెట్లో చెప్పారు. 2017-18 రాష్ట్ర బడ్జెట్ లెక్కల ప్రకారం రూ.1,14,000 కోట్లు ఉన్న అప్పు రూ.1,40,000 కోట్లకు చేరనుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 2013-14 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.61,710 కోట్లు అప్పు ఉండేది. టి.ఆర్.ఎస్. ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 2014-15 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.83,845 కోట్లకు పెరిగిపోయింది. 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.93,115 కోట్లకు పెరిగిపోయింది. 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరం లెక్కల ప్రకారం రూ.1,14,813 కోట్లకు పెరిగిపోయింది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం 2017-18లో ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్ అంచనాల ప్రకారం రూ.1,40,523 కోట్లకు పెరగనుందనే విషయం ప్రాజెక్షన్లో చూపారు. ఈ రెండున్నరేళ్లలో సుమారు రూ.78వేల కోట్ల అప్పులను చేయడానికి అగ్రిమెంట్లు చేస్తున్నట్లు ప్రాజెక్షన్లో చూపారు. అంటే 3,50,00,000 మంది జనాభాలో ఒక వ్యక్తికి నగలున లెక్కపెడితే రూ.42,857 చొప్పున ఒక వ్యక్తి మీద ప్రభుత్వం అప్పు చేసిందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

చేస్తున్న అప్పులకు ప్రతి సంవత్సరం రూ.11,138కోట్లు వడ్డీల రూపంలో ప్రభుత్వం వెచ్చించనుంది. వడ్డీతోబాటు అసలు మొత్తాన్ని కూడా చెల్లిస్తూ ఉండాలి. అది సుమారు రూ.4,559కోట్లు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఆ విధంగా ప్రతి సంవత్సరం వడ్డీలు, అసలు మొత్తం కలుపుకుంటే రూ.15,790కోట్లు అప్పుల గురించి బడ్జెట్లో చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అంటే 9 నుండి 10 శాతం బడ్జెట్ అప్పుల గురించి కేటాయించుకోవాల్సి ఉంది. మరో 9వేల కోట్ల రూపాయల అప్పును ప్రభుత్వం దాచి పెట్టింది. ఇటీవల కేంద్రం అమలు చేస్తున్న ఉదయ పథకంలో మన రాష్ట్రం చేరింది. అందులో విద్యుత్తు డిస్కంలకు చెల్లించాల్సిన అప్పులన్నీ రాష్ట్ర ఖజానాకు మార్చుకున్నాము. జెన్కో, బ్రాస్కో వంటి వాటి మీద అప్పులను మనం తీసుకుంటేనే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఖజానాకు బదిలీ చేసుకుంటేనే ఉదయ పథకంలో చేరడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కండిషన్ పెట్టింది. రూ.8,924 కోట్ల రూపాయల అప్పు రాష్ట్ర ఖాతాకు చేరింది. ఇది ఏ రకంగా క్లూరు అనే విషయం ఈ బడ్జెట్లో ఎక్కడా ప్రస్తావించలేదు. ఈ డబ్బు ఎక్కడి నుండి వచ్చిందో, ఏ రకంగా ఆ డబ్బును సరిదిద్దబోతున్నారో అనే విషయం లెక్కల్లో ఎక్కడా చూపించలేదు.

వివిధ కార్పొరేషన్లను ఏర్పాటు చేశారు. సుమారు రూ.31,453 కోట్లు వివిధ కార్పొరేషన్ల పేరు మీద ఫైనాన్షియల్ ఆర్గనైజేషన్లతో అగ్రిమెంట్లు, చర్చలు జరుపుతున్నారు. కొత్తగా ఎన్ని కార్పొరేషన్లను ఏర్పాటు చేశారు, ఏవి కార్పొరేషన్ల మీద ఏ రకంగా అప్పులు తీసుకున్నారు, అందుకు సంబంధించిన రెవెన్యూ మోడల్ ఏమిటి, కార్పొరేషన్కు బ్యాంకు వాళ్లు అప్పు ఇస్తున్నారంటే ఆ అప్పును ఏ విధంగా తీరుస్తారో చెప్పాలి, ఫైనాన్షియల్ రెవెన్యూ మోడల్ గురించి ప్రజలకు తెలియాల్సి ఉంది. రెండు వడకల గదుల ఇళ్ల గురించి, మిషన్ భగీరథ గురించి అప్పు తెస్తామని అంటున్నారు. ఆ అప్పును ఏ విధంగా తీరుస్తారో చెప్పాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఇది తెర వెనుక జరగాల్సిన బాగోతం కాదు. తెలంగాణ ప్రజలకు తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది. కాళ్ళెళ్లం సాగు నీటి ప్రాజెక్టు రెవెన్యూ మోడల్ ఏమిటి, ఆ ప్రాజెక్టుకు కూడా అప్పు తెస్తున్నారు. ఆ అప్పును ఏ రకంగా తీరుస్తారు. ప్రభుత్వం తీరుస్తుందా, రైతుల మీద భార మోపుతారా ఏ రకంగా చేస్తారన్నది తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది. అనేక రకమైన కార్పొరేషన్ల గురించి తీసుకుంటున్న రూ.50వేల కోట్లకు కనీసం 8శాతం వడ్డీ చొప్పున వేసుకున్నా, సంవత్సరానికి రూ.4వేల కోట్లు వడ్డీ కట్టాలి. ఆ విషయాన్ని కూడా బడ్జెట్లో ఎక్కడా చూపించలేదు. అది మీకు లెక్కలో లేదు.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ :- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు కిషన్ రెడ్డి గారు చాలా అనుభవ ఉన్నటువంటి శాసన సభ్యులు. నిన్న ముఖ్యమంత్రి గారు ఇదే శాసన సభలో చెప్పారు. ఎప్పుడు పడితే అప్పుడే, ఎలా పడితే అలా, ఎంత అంటే అంత లోన్లు ప్రభుత్వం తీసుకునే ఆస్కారం ఉండదు. ఆ విషయం మీకు కూడా తెలుసు. ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎమ్. చట్టానికి లోబడి మాత్రమే లోన్లు తీసుకుంటాము. తమరికి ఇది కూడా తెలుసు, ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎమ్. అనేది మన ఆర్థిక పరిస్థితిని బట్టి, 3శాతమా లేక 3 1/2 శాతమా అనే విషయం కంట్రోల్ అండ్ ఆడిట్ డిపార్ట్మెంట్ వారే చూస్తారు. రెండవది, జి.యస్.డి.సి పెరుగుదలను ఆధారంగా తీసుకునే లోన్లు ఇస్తారు. మనం కేంద్ర ప్రభుత్వ చట్టానికి లోబడి మాత్రమే లోన్లు తీసుకుంటున్నాము అనే విషయాన్ని మర్చిపోకూడదు. కార్పొరేషన్లకు లోన్లు తీసుకోవాలంటే తప్పకుండా ప్రభుత్వ పరమైన గ్యారంటీ ఉండాలి. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న రెవెన్యూ రిసీట్లలో 90శాతం లోబడి మాత్రమే గ్యారంటీ ఇవ్వాలి తప్ప అంత కంటే ఎక్కువ గ్యారంటీ ఇచ్చే ఆస్కారం లేదు. బ్యాంకర్లు అప్పు ఇచ్చే ముందు రాష్ట్ర ఆర్థిక ప్రగతి ఏమిటి, వారి సామర్థ్యం ఏమిటి, ఎంత లోను ఇవ్వవచ్చు అని అంచనా వేసుకుని మాత్రమే లోన్లు ఇస్తారు. గుజరాత్, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాల ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎమ్. ద్వారా తీసుకున్న లోను ఎంత, రెవెన్యూ రిసీట్లు ఎంత అనే లెక్కలు చూస్తే తెలుస్తుంది. తెలంగాణ కొత్త రాష్ట్రమని మీరే చెప్తున్నారు. ప్రజలకు అనేక రకాలైన ఎక్స్ పెక్టేషన్స్ ఉంటాయి కనుక వాటిని చేరుకోవాలనే ఉద్దేశంతో, అభివృద్ధి కాలానే ఇవన్నీ చేస్తున్నాము తప్ప అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోయే విధంగా చేస్తున్నామనే భావన తప్ప. అప్పు అనేది ఇరిగేషన్ కోసం, కరెంట్ కోసం, వివిధ కార్యక్రమాల గురించి చేస్తున్నాము, ప్రజల కోసం చేస్తున్నాము. అప్పు అనేది ఏదో తీసుకోకూడనిది, జరగకూడనిది అనే మాట తమరు చెప్పడం బాగుండదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను చెప్పింది, వారు చెప్పింది ఒకటే. రాష్ట్ర ఆర్థిక లెక్కలను చూసి కేంద్ర ప్రభుత్వం అప్పు ఇస్తుంది కాబట్టి, అప్పుల కోసమే బడ్జెట్ లెక్కలు వేసి ఎందులో ఎంత ఆదాయం వస్తుందనే విషయాన్ని చెప్పి అప్పు తీసుకువస్తారని నేను చెప్తున్నాను. ఆర్థిక మంత్రి గారు కూడా అదే విషయం చెప్పారు.

రెండు గదుల ఇళ్ల స్కీము గురించి బడ్జెట్లో లేదు. దళితులకు 3ఎకరాల భూమి అని గొప్పగా చెప్పి చాలా తక్కువగా ఇస్తున్నారు. ఉద్యోగాల గురించి ఇంకా అనేక రకాలైన హామీలు మీరు ఇచ్చారు. మీ మేనిఫెస్టో పుస్తకం చదవాలంటే చాలా ఉన్నాయి. అందులోని రెండు మూడు విషయాలను గురించి చెప్తున్నాను. ప్రతి మండలంలో

30 పడకలతో, నలుగురు డాక్టర్లు ఉండి, 24 గంటలు పని చేసే ఆసుపత్రిని కడతామని అన్నారు. ఆ ఆసుపత్రి ఇప్పుడు పూర్తిచేసాలని అడగడం లేదు. ఆ ఆసుపత్రి గురించి ఏ రకంగా అడుగులు ముందుకు వేస్తున్నారు, ఏ రకంగా ప్రతిపాదనలు చేస్తున్నారు, మీ ప్రణాళిక ఏమిటి, అందుకు కావాల్సిన బడ్జెట్ ఏమిటి, మిగిలింది ఒకే సంవత్సరం కాబట్టి, ఒక్క సంవత్సరంలో ఏ రకంగా కట్టబోతున్నారు. అదే విధంగా అన్ని అసెంబ్లీ కేంద్రాల్లో 100 పడకల ఆసుపత్రులను ఏర్పాటు చేస్తామని అన్నారు. అందుకు గాను మీ దగ్గర యాక్షన్ ప్లాన్ ఏమింది? 3 సంవత్సరాలు పూర్తి అయిపోయింది. ఎక్కడా ఆసుపత్రులు ప్రారంభం కాలేదు. ఎప్పటిలోపు పూర్తి చేస్తారు?

12.30 గతంలో 10 జిల్లాలు ఉంటే, మీ మేనిఫెస్టోలో 24 జిల్లాలు **మ.** అవుతాయని, అందులో నిమ్నలాంటి నూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులను అన్ని జిల్లా కేంద్రాల్లో పెడతామని అన్నారు. చాలా సంతోషం. కాని 24 జిల్లాలు, ప్రస్తుతం 31 అయ్యాయి. దీనికి సంబంధించిన యాక్షన్ ప్లాన్ ఏమిటి? బడ్జెట్లో వాటికి ప్రావిజన్స్ ఏమిటి? ప్రస్తుత బడ్జెట్లో ఈ విషయాలపై పొందుపరచకపోతే, 2018 బడ్జెట్లో అయినా పొందుపరచి, 2019 ఎన్నికల సమయంలోపు వీటిని ఏ విధంగా పూర్తి చేస్తారు? ఈ విషయాలన్నిటినీ అడగవలసిన బాధ్యత మాపై ఉంది. ఈ రోజు ప్రజలకు విద్య, వైద్యం అవసరం. కనుక వైద్యం విషయంలో మీరు ఇచ్చిన హామీలు ఎంత వరకు అమలు చేస్తున్నారో చెప్పాలి. ఉస్మానియా, గాంధీ ఆసుపత్రులకు వంద కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారన్నారు, ఇచ్చారా, లేదా? ఒకవేళ వీటిని ఇస్తే ఏమి చేశారు. ఉస్మానియా, గాంధీ ఆసుపత్రులు ఏ మాత్రం మెరుగుపడని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇప్పటి వరకు ఆసుపత్రులు ఏ విధంగాను మెరుగుపడలేదు. ఇదే శాసన సభలో వంద కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చామన్నారు, ఇచ్చారా లేదా? ఈ విధంగా వైద్య, ఆరోగ్య పరిస్థితులు ఉన్నాయని తెలియజేస్తున్నాను.

రెండు పడక గదుల ఇళ్ల నిర్మాణం గురించి మీ మేనిఫెస్టోలో ఉన్న వాటిని చదువుతాను. ముఖ్యమంత్రి గారు శాసనసభలో గృహ నిర్మాణం గురించి చాలాసార్లు తెలిపారు. “ గతంలో ఉన్న గృహ నిర్మాణం లోపభూయిష్టంగా ఉంది. వారి ఆత్మగౌరవాన్ని భంగపరచే విధంగా ఉంది. కేవలం ఒక గదిలో భార్య, భర్త, పిల్లలు జీవించాల్సి రావడం ఎంత నరకమో ఊహించవచ్చు. ఆ గదిలోనే కోళ్లు, మేకలను పెంచుకోవలసిన దుస్థితిలో పేదలు జీవిస్తున్నారు. కనీసం మహిళలు స్నానం చేయడానికి, బట్టలు మార్చుకోవడానికి,

చిన్న చాలు కూడా లేకపోవడం వల్ల ఇబ్బందులకు గురౌతున్నారు. ఈ దుస్థితి నుంచి పేద ప్రజలను విముక్తి కల్పించడం కోసం, వారికి గౌరవ ప్రదమైన నివాస యోగ్యమైన ఇళ్లు కట్టించేందుకు టి.ఆర్.ఎస్.పార్టీ కృతనిశ్చయంతో ఉంది.” అనే విషయాన్ని మేనిఫెస్టోలో పెట్టారు. గడిచిన మూడు సంవత్సరాల్లో ఎన్ని ఇళ్లు నిర్మించి, ఎంత మందికి ఇచ్చారు? ఒక రాజకీయ పార్టీగా నేను మాట్లాడడం లేదు. ప్రజల గొంతుకనై ఈ శాసన సభలో వినిపిస్తున్నాను. ప్రజలకు ప్రభుత్వమంటే ఈ పార్టీ, ఆ పార్టీ అని కాకుండా, ప్రభుత్వమంటే మంత్రి, ప్రభుత్వమంటే ఎమ్.ఎల్.ఎ అధ్యక్షులు. ప్రజలు రెండు పడక గదుల సంగతేంటని ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఎన్ని ఇళ్ల నిర్మాణాలు ఇప్పటి వరకు పూర్తి చేశారు. ముఖ్యమంత్రి గారి, తలసాని శ్రీనివాస యాదవ్ గారి నియోజకవర్గాల్లో ఇళ్ల తాళాలు ఇస్తే సరిపోదు. ఎన్ని అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల్లో ఇళ్ల తాళాలు ప్రజలకు అందించారు. టెండర్లు రావడం లేదనే విషయం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తోంది. ఈ ప్రభుత్వంపై విశ్వాసం లేక కాంట్రాక్టర్లు టెండర్లు వేయడానికి ముందుకు రావడం లేదా? సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కారణంగా, మిషన్ భగీరథ కారణంగా టెండర్లు రావడం లేదని మంత్రి గారు శాసన సభ బడ్జెట్ స్పీచ్లో చదివారు. ఈ మాట సమ్మతకరంగా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. కాంట్రాక్టర్లు రాకపోతే వారిని మోటివేట్ చేయండి, తెలంగాణ ప్రాంత కాంట్రాక్టర్లను ఎంకరేజ్ చేసి, యువజన సంఘాలుగా చేసి కాంట్రాక్టులు ఇచ్చి, ఉపాధి కల్పించండి. మీ ప్రభుత్వంపై విశ్వాసం లేనందున డబుల్ బెడ్ రూమ్లకు కాంట్రాక్టు రావడం లేదనే విషయాలు అర్థం కావడం లేదు. ప్రజల్లోకి మీరు ఏ ముఖం పెట్టుకుని 2019వ సంవత్సరంలో ఎన్నికల ప్రచారానికి వెళ్లగలరు. మూడు సంవత్సరాలు పూర్తైనా రెండు కాలనీల్లో ఇళ్లు కట్టాము. నిధులు బయట నుంచి తెస్తారా, ఇంటర్నేషనల్ సంస్థల నుంచి తెస్తారా, లేక ప్రైవేట్ సంస్థ వారు కడతారని ఒక మంత్రి గారంటారు, కాని ఏ ప్రైవేట్ కంపెనీ కట్టదు. ప్రభుత్వం అప్పు తీసుకువచ్చి కట్టాలి తప్ప, సి.ఎస్.ఆర్ క్రింద కడతారని అనుకుంటే ఎలా అని అడుగుతున్నాను. కనుక ఇప్పటికైనా వాస్తవ దృక్పథంతో ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీ మేరకు రెండు పడక గదుల ఇళ్ల నిర్మాణాల పథకాన్ని అమలు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

మేనిఫెస్టోలో విద్యుత్ సర్ ఛార్జీలను రద్దు చేస్తామని ప్రధాన అంశంగా పెట్టారు. ఉచిత విద్యుత్ అంటున్నారు. కాని సర్ ఛార్జీ కట్టకపోతే, వైర్లను డిస్ కనెక్ట్ చేస్తున్నారు. కొన్ని ప్రదేశాల్లో డిస్ కనెక్టై వివరాలను అందిస్తాను.

(కొంతమంది టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఈ విషయాల గురించి ఆఫీసర్స్ ని పిలిచి మాట్లాడండి. ఇదే శాసన సభలో చాలెంజ్ చేస్తున్నాను. సర్ ఛార్జీ పేరుతో విద్యుత్ ను డిస్ కనెక్ట్ చేసిన విషయాలను నిరూపిస్తాను. సర్ ఛార్జీ పేరుతో రైతులను వేదించ లేదంటే ఏ శిక్షణా సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి (హోం శాఖ మంత్రి):- విద్యుత్ వచ్చిందా లేదా?

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- దేశంలో సరేంద్ర మోడీ గారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత విద్యుత్ కి సంబంధించిన విస్లవం వచ్చింది.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- ఇక్కడ సరేంద్రమోడీ ఏమి చేయలేదు.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- అన్ని రాష్ట్రాల్లో కూడా మిగులు విద్యుత్ ఉంది. ప్రస్తుతం దేశంలో మిగులు విద్యుత్ ఉంది. గతంలో కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు యూనిట్స్ రూ.14 నుంచి రూ.16కి కొన్నాము. కాని ఈ రోజు ఓపెన్ గ్రిడ్ లో రూ.2.14 పైనలకు, ఎంత కరెంటు కావాలన్నా దొరుకుతున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. దేశంలో విద్యుత్ ఉత్పత్తికి సంబంధించిన విషయంలో సరేంద్ర మోడీ గారి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల వల్ల విద్యుత్ అందుబాటులోకి వచ్చింది.

(కొంతమంది టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

కేంద్ర ప్రభుత్వం డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల నిర్మాణానికి డబ్బు ఇస్తున్నది. మీరు బడ్జెట్ లో వెయ్యికోట్లు రూపాయలని డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల నిర్మాణానికి ఇస్తున్నామని పెట్టారు. అనేక రకాల కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలను ఇస్తున్న డబ్బు విషయాలను బడ్జెట్ లో పొందుపరిచారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం అందిస్తున్న డబ్బును పెట్టారా, లేక మరే డబ్బునైనా ఇందులో పెట్టారా ఆ విషయాలను బడ్జెట్ లో చూపలేదు.

బడ్జెట్ పుస్తకంలోని కారణాలు గతంలో తెలిపిన విధంగానే ఉన్నాయి. కోర్టు కేసుల కారణంగా వాణిజ్య పన్నులు కలెక్ట్ కాలేదని, భూములు అమ్మలేదని, అదే పదాలు, అవే పుస్తకాలు రాస్తున్నారు. ఎందుకు రాబడి రావడం లేదంటే, గతంలో ఉన్న పుస్తకంలోని కాగితం సంఖ్య మార్చి దానినే మరల చదువుతున్నారు. కొన్ని పదాలైనా మార్చండి. చదవడానికి కొంత అందంగా ఉంటుంది.

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- అబద్ధాలైతే మార్పుగలము. అబద్ధాలు కావనివి.

(టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ తమరికి ఒక కాపీ ఇస్తున్నాను. “తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి హోమ్ గార్డులు తీసుకుంటున్న జీతం రూ.6000, మా ప్రభుత్వం వచ్చి వారికి రెండు విడుతలుగా జీతాలను రూ.12000 చేసింది” అని వ్రాసారు. కాని మీ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటికీ హోమ్ గార్డుల రూ.9000 జీతం ఉంది. బడ్జెట్ పుస్తకంలో ఇచ్చిన ఈ వార్త చిత్తశుద్ధితే రాజీనామా చేస్తాను. మీరు సిద్ధంగా ఉన్నారా అని అడుగుతున్నాను.

(కొంతమంది టి.ఆర్.ఎస్. సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

శ్రీ నాయిని నర్సింహారెడ్డి:- తప్పుగా పడి ఉంటుంది.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- బడ్జెట్ ఉపన్యాసంలో తప్పు ఉంటుందా? ఆ అధికారిపై చర్య తీసుకోండి. హోమ్ గార్డులు ధర్నా చేసినప్పుడు హోం శాఖమంత్రి, ఆర్థిక శాఖమంత్రి కూడా ధర్నా చేసి ప్రాంతానికి వచ్చారు. కాని మీ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటికీ రూ.6000 జీతం అని ఉంటే, నేను రాజీనామా చేస్తాను. అందరం కలిసి ధర్నాలు చేసినందున రూ.9000 ఉన్న జీతాన్ని రూ.12000 పెంచారు. ఇదా ప్రభుత్వ పని తీరు. బడ్జెట్ ఉపన్యాసాన్ని ఆర్థిక శాఖ మంత్రి చదువుతున్నప్పుడు ఇంత పెద్ద తప్పిదాలు ఉంటే ఎలా? ఏ విధంగా మీరు ప్రిపేరేతున్నారు? మీ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పుడు నేను ధర్నాలు చేసినందున జీతాలు పెంచడానికి హోంమంత్రి గారు సహకారాన్ని అందించి ఒకసారి జీతాలను పెంచి, రెండుసార్లు పెంచారని బడ్జెట్ ఉపన్యాసంలో తప్పులు వ్రాస్తారు.

12.40 మ. ఈ రాష్ట్రంలో అనేక డిపార్టుమెంట్ లో కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు ఉన్నారు. వారిని రెగ్యులరైజ్ చేసే విషయంలో ఈ ప్రభుత్వానికి ఒక నిధానం ఉందా లేదా? కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులను రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని మీరు మేనిఫెస్టోలో చెప్పడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో ఏ ఏ శాఖలో ఎంత మంది కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు ఉన్నారో ఆర్థిక శాఖకు వివరాలు ఇచ్చారా? దీనికి సంబంధించి ప్రభుత్వం శ్వేత పత్రాన్ని ఏమైన విడుదల చేస్తుందా? ఏ రకంగా వాళ్లను రెగ్యులర్ చేయబోతున్నారు. కనీసం జీతాలన్నా పెంచారా? ఈ ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో మినిమమ్ వేజీస్ యాక్ట్ అమలవుతుందా? మంత్రిగారు నాలుగైదు శాఖల పేర్లు చెప్పి మినిమమ్ వేజీస్ కంటే ఎక్కువ వేజీస్ ఇస్తున్నామని ఉపన్యాసంలో చెప్పారు. చాలా సంతోషం. ఎందుకంటే, మన ఉద్యోగులు, మన తెలంగాణ బిడ్డలు తెలంగాణ రాష్ట్రసాధనలో కీలకపాత్ర పోషించారు. అనేకమంది కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు అనేక శాఖల్లో ఉన్నారు. ఎందుకు వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయడం లేదు. ఇదే

శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, సింగరేణి కాలరీస్ లో కాంట్రాక్టు ఉద్యోగస్తులే లేరన్నారు. సింగరేణి కాలరీస్ లో 20వేల మంది కాంట్రాక్టు ఉద్యోగస్తులు ఉన్నారు. గతంలో సింగరేణి కాలరీస్ లో ఉన్న కాంట్రాక్టు ఉద్యోగస్తులను రెగ్యులరైజ్ చేశారు. 1990లో రెగ్యులరైజ్ చేసినట్లుగా జి.ఓ కూడ ఉన్నది. నేను గతంలో ఇచ్చినటువంటి జి.ఓ. తీసుకు వచ్చి చూపిస్తాను. మీరు ఎవరైనా ఫాలెంజ్ చేసి నిలబడుతారా, నిలబడండి. నాకు గంట సమయం ఇస్తే ఇప్పుడే తీసుకు వచ్చి చూపిస్తాను.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులకు 43 శాతం ఫిట్ మెంట్ ఇచ్చినందుకు చాలా సంతోషం. ఇంత వరకు ఆ ఫిట్ మెంట్ బకాయిలు ఉద్యోగస్తులకు ఇవ్వలేదు. ఇంత వరకు రెండు డి.విలు ఇవ్వలేదు. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఒకసారి ఆలోచన చేయాలి.

ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ విషయంలో ప్రభుత్వం రిఇంబర్స్ మెంట్ చెల్లించకపోవడం వలన కొన్ని ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలు హాల్ టికెట్లు ఇవ్వనందున విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులు చాలా ఆందోళన పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం నుంచి ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ రానీ కారణంగా ప్రైవేటు విద్యాసంస్థల యాజమాన్యాలు విద్యార్థులకు నరకం చూపిస్తున్నారు. విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు వచ్చి ఎం.ఎల్.ఎలను బ్రతిమిలాడుకుంటే మనం సోయి హాల్ టికెట్లను ఇప్పించడం జరుగుతోంది. ఆ పరిస్థితి ఎందుకు రావాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు బకాయిలు లేకుండా చేస్తామని ఇదే శాసనసభలో చాలా సార్లు చెప్పారు. నెల నెలా ఇస్తామని చెప్పారు. కానీ, ఇంత వరకు పూర్తి బకాయిలు చెల్లించలేదు. ఈ ఫీజు రీఇంబర్స్ మెంట్ పథకాన్ని పూర్తిగా మార్చవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది.

గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం రైతులకు ఎంత బడ్జెట్ కేటాయించారో ఈ ప్రభుత్వాన్ని చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను. 2016-2017లో మొత్తం బడ్జెట్ లక్షా పన్నెండు కోట్లు, ఈ సంవత్సరం లక్షా నలభై ఎనిమిది వేల కోట్లకు పెరిగింది. వ్యవసాయానికి గత సంవత్సరం ఆరు వేల ఏడు వందల యాభై తొమ్మిది కోట్లు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం అయిదు వేల నాలుగు వందల ముప్పై తొమ్మిది కోట్లు కేటాయించారు. గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే ఈ సంవత్సరం వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయించిన బడ్జెట్ తగ్గింది. మొత్తం బడ్జెట్ పెరుగుతున్నప్పుడు వ్యవసాయ బడ్జెట్ పెరగాలి కదా? ఎందుకు తగ్గింది? ఇది రైతుల వ్యతిరేక బడ్జెట్, రైతుల అనుకూల బడ్జెట్ చెప్పవచ్చిందిగా కోరుతున్నాను. బడ్జెట్ లో వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయింపులు తగ్గించడం వలన వ్యవసాయ రంగం కుదేలవుతుంది.

J.13-6

ఈ సంవత్సరం ఇంకా చాలా చేస్తామని చెప్పారు. బీమా పథకంలో రైతులందరిని చేరుస్తామని చెప్పారు. ప్రీమియం చెల్లించలేదు. ఆల్ ఇండియాకు సంబంధించినటువంటి డైజిల్ అండ్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ సర్వే ప్రకారం ఈ రోజు మన తెలంగాణలో 74 శాతం మంది రైతులు అప్పుల్లో కూరుకుపోయి ఉన్నారు. వడ్డీలేని ఋణాల వలన రైతులు అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఈ రోజు ప్రభుత్వం విత్తనాలు, స్ప్రింక్లర్స్, పాలీహౌస్ కల్టివేషన్స్ వంటివి రైతులకు సబ్సిడీ మీద అందచేస్తుందని చెప్పారు. ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ద్వారా ట్రాక్టర్లు ఇస్తున్నందున ఒక మండలానికి సంబంధించి వారి పేర్లు వివరాలను ఆర్.టి.వి సమాచారం ద్వారా తీసుకున్నాను. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వచ్చు చొక్కాలకు, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వాళ్ల పార్టీ కార్యకర్తలకు, ప్రస్తుతం టి.ఆర్.ఎస్ ప్రభుత్వం పింక్ చొక్కాలకు ప్రభుత్వ పథకాల లబ్ధిని చేకూరుస్తున్నది. దీనికి సంబంధించి డాక్యుమెంటరీ ప్రూఫ్ ను మీకు అందజేస్తాను.

(సంబంధిత సమాచారాన్ని అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్న డెప్యూటీ స్పీకర్ గారికి అందచేయడం జరిగింది)

ఒక మండలంలో 9 ట్రాక్టర్లు ఇస్తే, 9 ట్రాక్టర్లు కూడా టి.ఆర్.ఎస్. కార్యకర్తలకు ఇచ్చినట్లు ఈ పత్రాల ద్వారా తెలుస్తున్నది. గడ్డం చంద్రన్న అనే ఒక వ్యక్తి ఎమ్.పి.టి.సి, ఆయన టి.డి.పి. నుంచి టి.ఆర్.ఎస్.కు వచ్చినందుకు ట్రాక్టర్ ఇచ్చారు. ఒక వ్యక్తి కాంగ్రెస్ నుంచి టి.ఆర్.ఎస్.కి వచ్చినందుకు ఆయనకు ఒక ట్రాక్టర్ ఇచ్చారు. మూడు ట్రాక్టర్ టి.ఆర్.ఎస్ మండల అధ్యక్షునికి ఇచ్చారు. సామేలు అంజయ్య ఎం.పి.టి.సి, ఆయన ఇంతకు ముందు ఎస్సీ కార్పొరేషన్ నుంచి లోన్లు కూడా పొందాడు. ఆయన ఎం.ఎల్.ఎ సన్నిహితుడు కాబట్టి ఆయనకు కూడా ట్రాక్టర్ ఇచ్చారు.

ఇంతకు ముందు ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ గారు గొర్రెల గురించి చాలా బాగా మాట్లాడారు. గొర్రెల పెంపకం చాలా మంచి పథకము. ఇది స్వాగతం పలుకువలసినటువంటి కార్యక్రమం. నేను నిన్న కేంద్రమంత్రి గారితో మాట్లాడాను. జాతీయ సహకార అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ ఋణాలు, గ్రాంట్లు రూపంలో సుమారు రూ.4వేల కోట్లు ఈ రాష్ట్రానికి ఇవ్వబోతున్నది. ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్కీమ్. మీరు నిన్న, మొన్న గొర్రెలు పట్టుకున్నారు, గొంగళ్లు కప్పుకున్నారు. కనీసం, ఒక్కసారైనా సరేంద్రమోడీ గారి పేరు మీరు మాట్లాడలేదు. ఢిల్లీకి ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళినప్పుడు సరేంద్రమోడీ గారికి ఒక గొర్రెను, ఒక గొంగళిని ఇచ్చి ఉంటే న్యాయంగా ఉండేది.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి ఎంత నిజాయితీ ఉందోనేను మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పాల్సిన అక్కర్లేదు. ఇళ్లస్కీమ్లో కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన వాటా ఎంత? ఎన్.సి.డి.సి ఋణాల్లో కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన సబ్సిడీ ఎంత? తెలంగాణ అభివృద్ధిలో కేంద్రం ఏ విధంగా సహకరిస్తుంది వంటి విషయాలపై ఇదే సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అనేకసార్లు చెప్పారు. మళ్ళీ చెప్పమంటే చెబుతాము.

12.50 కిషన్ రెడ్డి గారు, 4వేల కోట్ల రూపాయల రుణము **మ.** అడిగాము. అందులో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి 20 శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చే ఆస్కారము ఉంటుంది. ఆ 20 శాతము కూడా ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలకు ఇస్తుందో ఇప్పటి వరకూ ఎలాంటి ఇండికేషన్ లేదు. గతంలో ఇచ్చిన రూ.400 కోట్లలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన సబ్సిడీ కేవలం 20 శాతం మాత్రమే. యాదవులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం తరఫున 20 శాతం సబ్సిడీతో పాటు, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వడ్డీ రూపంలో ఒక 20 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తోంది. కిషన్ రెడ్డి గారికే ఉదార స్వభావం ఉంటే, మీ పార్టీ గొప్ప హృదయంతో మా యాదవులను ఆదుకుంటానంటే, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 75 శాతం సబ్సిడీ అనౌన్స్ చేసినందున, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే 20 శాతం సబ్సిడీని 50 శాతంగా ఇచ్చే విధంగా ప్రయత్నం చేయండి. తప్పకుండా మోదీ గారికి గొంతుని బహుకరిస్తాము. గౌరెను బహుకరిస్తాము. మిమల్ని ఊరేగించే ప్రయత్నం చేస్తాము. మాకు ఎలాంటి పట్టింపులు లేవు.

అయ్యా కిషన్ రెడ్డి గారు మీ ప్రధాన మంత్రి గారిని, మీ ప్రభుత్వాన్ని మీ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా అభినందించకపోవచ్చు. మా ముఖ్యమంత్రి గారు అభినందించారు. జి.ఎన్.టి. కౌన్సిల్ మీటింగ్ కోసం నేను నెలకొక మూడు సార్లు డిల్లీకి వెళతాను. తెలంగాణ రాష్ట్రం క్రొత్త రాష్ట్రము. విభజన సందర్భంగా అనేక హామీలు ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో అమలౌతున్న వాటర్ గ్రీడ్, మరియు మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమాలు ఈ దేశంలోనే చాలా గొప్పగా ముందుకు వెళుతున్నాయి. దయచేసి మీరు మాకు కొంచెం సహాయం చేయమని అడిగితే, నీతి ఆయోగ్ తెలంగాణ రాష్ట్రానికి వచ్చి స్టడీ చేసి "ఇదొక గొప్ప స్కీము, దేశానికే ఆదర్శమని" చెప్పి 19వేల కోట్ల రూపాయలకు రికమండే చేస్తే, 19 కోట్ల రూపాయలు కూడా రాలేదు. మా కిషన్ రెడ్డి గారు కనీసం 5వేల కోట్ల రూపాయలైనా ఇప్పిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మాకు 10,400 కోట్ల రూపాయల సి.ఎన్.టి. కంపెన్సేషన్ రావాలి. జీతాలు పెంచే విషయంలో, జీతాలు మేము పెంచకపోతే ఎవరు పెంచారు అధ్యక్ష. అంగన్ వాడీ కార్యకర్తలకు రూ.6,200 ఉండే జీతాన్ని రూ.9,000 ఎవరు చేశారు. అందరికీ

జీతాలు పెంచింది మేమే కదా. మంచి పని చేస్తే అభినందించే ప్రయత్నం చేయండి. తప్పు జరిగితే ప్రతిపక్షంగా మీరు నిలదీశే ప్రయత్నం చేయండి. అనేక రాష్ట్రాల్లో అధికారంలో ఉన్న ఒక పార్టీ అప్పులు ఎందుకు చేస్తున్నారని ప్రశ్నించడం న్యాయమా? కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఎంత శాతం అప్పు తీసుకుందో ఒకసారి చూడండి. ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ 3.21 కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా వ్రాసుకుంది. అదే పద్ధతిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఉంటుంది. అప్పు చేయని రాష్ట్రాలు, ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ లేని రాష్ట్రాలు ఉండవు. అప్పులు చేయకుండా అభివృద్ధి ముందకు పోదు. ఒకవేళ అప్పు చేయకపోతే నువ్వు అభివృద్ధిని కాంక్షించడం లేదని అర్థము. తెలంగాణ రాష్ట్రము క్రొత్త రాష్ట్రము, అనేక కార్యక్రమాలు మన కళ్లముందు ఉన్నాయి కాబట్టి, దీన్ని గొప్ప రాష్ట్రంగా తీసుకు వెళ్లాల్సిన అవసరము ఉంది. ఆ విధంగా చేస్తాము. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ.1,88,520 కోట్ల అప్పు ఉంది. మీరు ఒకసారి కన్ఫార్మ్ చేసుకోండి. ఇన్ని సంవత్సరాలు మీ ఆదాయం ఎంత? మీ బడ్జెట్ ఎంత అనేది లెక్క చేసుకోండి తప్ప ఇతరుల మీద బురద చల్లే ప్రయత్నం తమరికే తగదు అని మాత్రమే చెప్పదలుచుకున్నాను. మీరు కేవలం విమర్శ కోసం విమర్శ చేయకండి. దయచేసి ఏమైనా తప్పులు జరిగితే సవరించే ప్రయత్నం చేయండి. మంచి నూచనలు, సలహాలు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయండి. అందరము కలిసి తెలంగాణను తెచ్చుకున్నాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేవలం మా పార్టీ అని కాకుండా అందరం కలిసి తెలంగాణను అభివృద్ధి చేసుకుందామనే గొప్ప మాట చెప్పింది మా ముఖ్యమంత్రి గారే కాబట్టి తెలంగాణ రాష్ట్ర ఎదుగుదలకు మంచి సలహాలు ఇవ్వండి. అంతే కానీ ఈ రాష్ట్రము అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోతోందనే నైరాశ్యముతో మాత్రము మాట్లాడకండి. తెలంగాణ ప్రజల ఆత్మ గౌరవాన్ని తెలంగాణ ధైర్యాన్ని కాని దెబ్బ తీసే విధంగా దయచేసి మాట్లాడొద్దని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- విశ్వవిద్యాలయాల విషయానికి వస్తే, కే.జీ. టు పీ.జీ. అన్నారు. గురుకులాలతోటి కే.జీ., పీ.జీ. చూపిస్తున్నారు. ఇక్కడ కే.జీ. లేదు., అక్కడ పీ.జీ. లేదు. మధ్యలో గురుకులాలను చూపిస్తున్నారు. కే.జీ. పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. దయనీయ పరిస్థితుల్లో ఉంది. దానికి ఏ విధంగా చేయబోతున్నారని ఇప్పటి వరకు కార్యాచరణ లేదు. పి.జి. పరిస్థితి కూడా చాలా దారుణంగా ఉంది. నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. విశ్వవిద్యాలయాల పని తీరు చాలా దయనీయంగా ఉంది. యూనివర్సిటీల్లో బోధనా సిబ్బంది లేక, నిధులు లేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. రాష్ట్రంలోని అన్ని యూనివర్సిటీల్లో 2,753

అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, ఆసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ ఉద్యోగాలు మంజూరైతే ఇప్పుడు 1,249 మంది మాత్రమే ఉన్నారు. ఇంకా 1,504 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి, అంటే 55 శాతం ఉద్యోగాలు ఖాళీగా ఉన్నాయి.

కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులను భోదనా సిబ్బంది మరియు భోదనేతర సిబ్బందిగా నియమించి కాలం వెళ్లబుచ్చుతున్నారు. మంత్రి గారు వినండి, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో 42 డిపార్ట్మెంట్లలో ప్రొఫెసర్లు లేరు. ప్రొఫెసర్లను రిక్రూట్మెంట్ చేయడానికి మూడు సంవత్సరాల సమయం పట్టదు కదా అని అడుగుతున్నాను. అది కేవలం మీ పాపమే అనడం లేదు. అందులో వేరే వారి పాపం కూడా కొంత ఉంది. మన తెలంగాణ ఉద్యమాలకు పురిటి గడ్డ ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం. అలాంటి విద్యాలయంలో రోజూ ఉదయం 7 గంటలకు అక్కడకు వెళ్లి చూడండి, కొన్ని వందల మంది పిల్లలు చెంబులు పట్టుకొని చెట్లలోకి వెళ్ళేటటువంటి దౌర్భాగ్యమైన పరిస్థితి కనిపిస్తుంది. ఆ విషయం మంత్రి గారికి కూడా తెలుసు. స్నానాలు బయట చేయాల్సిన పరిస్థితి. డ్రైనేజీ సిస్టమ్ బాగోలేదు. హాస్టల్స్ కూలిపోతున్నాయి. కూలిపోతున్న 3 హాస్టల్స్ కు ఇప్పటికే తాళం వేశాము. కూలిపోతున్న హాస్టల్స్ ను కట్టడానికి, టాయిలెట్స్ నిర్మించడానికి, ప్రొఫెసర్స్ ను రిక్రూట్ చేసుకోవడానికి మూడు సంవత్సరాలు పట్టదు కదా. ఫ్రెంచి, జర్మనీ, రష్యా, తమిళ్, బాటనీ, హోం సైన్స్ ఇలా అనేక డిపార్ట్మెంట్లు క్లోజ్ అయిపోయాయి. దీనికి టి.ఆర్.ఎస్. ప్రభుత్వమే కారణము అనడం లేదు. మూడు సంవత్సరాలలో వీటన్నింటిని పునరుద్ధరించుకునే అవకాశం ఉండీ కూడా మనం ఎందుకు చేయలేదని అడుగుతున్నాను.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో మొత్తం 56 డిపార్ట్మెంట్లు ఉంటే అందులో 42 డిపార్ట్మెంట్లలో ప్రొఫెసర్లు లేరు. 27 డిపార్ట్మెంట్లలో ఒక్క అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లు లేరు, జీరో. 13 డిపార్ట్మెంట్లకు మాత్రం ఒక్కడే ప్రొఫెసర్ ఉన్నాడు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం యొక్క శతాబ్ది ఉత్సవాలు జరుపుకుంటున్నాము. నున్నం వేయడమో, సిరీస్ బల్బులు పెట్టడమో శతాబ్ది ఉత్సవాలు కాదు. రంగులకు, టాయిలెట్లు కట్టించుకోవడానికి, కూలిపోతున్న హాస్టల్ భవనాలను తిరిగి నిర్మించడానికి కేవలం రెండు వందల కోట్లు ఏ మాత్రమూ సరిపోవు. మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించండి. కాంట్రాక్టు లెక్కరల్లను రెగ్యులరైజ్ చేసి, ఖాళీలను భర్తీ చేయండి. హాస్టల్స్, టాయిలెట్స్ కట్టించండి. అటు కేంద్రంలో స్వచ్ఛ భారత్ అని, ఇటు మనము స్వచ్ఛ తెలంగాణ, స్వచ్ఛ హైదరాబాద్ అంటున్నాము. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో మాత్రం టాయిలెట్లు లేక ఇబ్బంది పడుతుంటే స్వచ్ఛ హైదరాబాద్, స్వచ్ఛ

తెలంగాణ ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది. అర్థం చేసుకోవాలి. టాయిలెట్లు కట్టించలేని దౌర్భాగ్య పరిస్థితుల్లో మనం ఉన్నామా?

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కిపిస్ రెడ్డి గారు చాలా సమయం తీసుకున్నారు. స్పీజ్ ముగించండి. పద్దుల మీద మాట్లాడేటప్పుడు సమయం తీసుకోండి. మిగతా సభ్యులు కూడా ఉన్నారు మాట్లాడానికి. ముగించండి.

శ్రీ జి. కిపిస్ రెడ్డి:- ప్రజలు అనుకుంటున్న విషయాలు మాట్లాడుతున్నాను. నేను ప్రజల గొంతుకై మాట్లాడుతున్నాను వినండి. ఈ ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిస్తున్నాను. రాబోయే రోజుల్లో ఈ తప్పులను సరి దిద్దుకోమని చెబుతున్నాను తప్ప, ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం లేదు, వీటన్నింటిని సానుకూలంగా తీసుకోండి. ప్రభుత్వానికి చాలా మంచి విషయాలు చెబుతున్నాను. నేను ఒక్క ఆరోపణ కూడా చేయడం లేదు.

1.00 మ. గత సమావేశం బడ్జెట్ కంటే ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ పెంచారు. హెల్త్ విషయంలో గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో రూ.9కోట్లు మాత్రమే పెంచారు. హెల్త్ కు ఎంత ప్రీయారిటీ ఇవ్వాలి? ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి. మండల స్థాయిలో 30 పడకల ఆసుపత్రి, నియోజక వర్గ కేంద్రాలలో 100 పడకల ఆసుపత్రి, జిల్లా కేంద్రాలలో నిమ్స్ లాంటివి, నూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులు మొదలైన వాటిని ఏర్పాటు చేయాలంటే రూ.9కోట్లు పెంచితే ఎలా అవన్నీ కడతారు. మీకు సమయం లేదు. నేను హెచ్చరిస్తున్నాను.

విద్య విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తోంది, పారపాట్లు చేస్తోంది. సరిదిద్దుకోవాలని చెబుతున్నాను. అనేక రాష్ట్రాల కంటే విద్య మీద ఖర్చు చాలా తక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విద్యకు 8.81 శాతం నిధులు ఖర్చు పెడుతున్నారు. అన్ని రాష్ట్రాలలో 15, 16, 18 శాతం నిధులు ఖర్చు పెడుతున్నారు. హెల్త్ విషయంలో 3.2 శాతం ఖర్చు పెడుతున్నాము. కేటాయింపులను పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. అనేక రాష్ట్రాలు హెల్త్ ఎడ్యుకేషన్, మౌలిక వసతులలో కేటాయింపులు ఎక్కువగా చేస్తున్నాయి. పేద ప్రజలకు కావలసినటువంటి విద్య, వైద్య రంగాలలో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కేటాయింపులు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. మిగతా రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసుకోండి, అప్పులు పోల్చుకోవడం కాదు. అప్పుల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం చంకలు కొడుతోంది. హెల్త్ విషయంలో, విద్య విషయంలో వేరే రాష్ట్రాలు ఎంత కేటాయిస్తున్నారనేది చూసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కంక్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- పాలక పక్ష సభ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారిని పొగడడం తప్ప వాస్తవాలు చెప్పరు. నన్ను అయినా చెప్పనివ్వండి. నేను చెప్పి వాస్తవాలు ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఆర్థికమంత్రిగారికి తెలిస్తే కొంత మార్పులు వస్తాయని నేను చెబుతున్నాను. ప్రజలకు మేలు జరుగుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి చాలా ప్రతిష్టాత్మకంగా కేటాయించారు. బడ్జెట్లో సింహభాగం ఇరిగేషన్ కు ఇస్తున్నాము. అది ఏ రకంగా పని చేస్తుందో డాక్యుమెంట్స్ అన్నీ మీకు పంపిస్తున్నాను. ఏ పొరపాట్లు జరగవద్దు, ఎవరినీ ఉపేక్షించనని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు.

(ఈ దశలో మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ గారికి డాక్యుమెంట్స్ పంపడం జరిగింది.)

అర్హత లేని కంపెనీలకు టెండర్స్ ఇస్తున్నారు. ఎనాల్యూయేషన్ డాక్యుమెంట్స్ మీ దగ్గర పెట్టాలని కోరుతున్నాను. పాలమూరు, రంగారెడ్డి జిల్లా ఎత్తిపోతల పథకంలోని తెలంగాణ ఇంజనీర్స్ ఇచ్చిన ఎస్టిమేట్స్ ను కాదని చెప్పి చాలా పెద్దయెత్తున ఇరిగేషన్ లో చాలా అవకతవకలు చేస్తున్నారు. దీని మీద సమగ్రమైన దర్యాప్తు జరపవలసిన అవసరం ఉంది.

గతంలో బిల్ మానిటరింగ్ సిస్టమ్ ఉండేది. ఇప్పుడు ఆ సిస్టమ్ ఆండ్రలో ఉంది. ఆ విషయం మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. దానివల్ల ఎవరైనా, ఏ కాంట్రాక్టర్ అయినా కంప్యూటర్ లో చూడవచ్చు. తెలంగాణలో ఇప్పుడు ఏ కాంట్రాక్టర్ కు ఇస్తే అతను మాత్రమే చూడడానికి అవకాశం ఉంది, వేరే కాంట్రాక్టర్ చూడడానికి అవకాశం లేదు. గతంలో ఏ కాంట్రాక్టర్ కు ఏ నెలలో ఎంత బిల్ ఇచ్చారో అందరికీ తెలిసేది, ఇప్పుడు అది లేదు. బిల్ పేమెంట్ ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. బిల్ పేమెంట్ లో పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయి. పాలమూరు ఎత్తి పోతల పథకానికి ఐదు లిఫ్ట్ల కోసం రూ.35,200 కోట్లకు ఎస్టిమేషన్ వేశారు. అర్హత లేని కంపెనీలకు టెండర్స్ ఇచ్చారు. పాలమూరు ఎత్తి పోతల పథకం పెద్దయెత్తున దుర్వినియోగం జరుగుతుందని పత్రికలలో వస్తోంది. ప్రభుత్వం దానిగురించి ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలి. సమగ్ర దర్యాప్తు చేయాలి. వాస్తవ విషయాలు ప్రజలకు తెలపాలి. పది లక్షల ఎకరాలకు రూ.35,200కోట్లతో ఐదు లిఫ్ట్లకు టెండర్స్ వేసి నాలుగు లిఫ్ట్ల కోసం పూర్తిగా

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పటికే చాలా సమయం ఇచ్చాను. కంక్లూడ్ చేయండి. డిమాండ్స్ లో మాట్లాడండి.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- నేను డాక్యుమెంట్స్ మీకు ఇచ్చాను. వాటి గురించి చెప్పకుంటే ఎలా? రాష్ట్రం గురించి మాట్లాడుతున్నాను. కెనాల్స్, టన్నెల్స్, రిజర్వాయర్స్ విషయంలో నాలుగు లిఫ్ట్ల కోసం రూ.29,333 కోట్లకు ఈ ప్రభుత్వం టెండర్స్ పిలిచింది. ఇప్పుడు ప్రాజెక్ట్ పూర్తి కావాలంటే మరొక రూ.25వేల కోట్లు కావాలి. దానిలో మెయిన్ లింక్ తో అనుసంధానం చేయాలి. ఆ ప్రాజెక్ట్ పూర్తి చేయాలంటే సబ్ కెనాల్స్ నిర్మాణం పూర్తి చేయాలంటే ఇంకో లిఫ్ట్ పెట్టాలి. దానికి రూ.25 వేల కోట్లు కావాలి. ఇందులో అర్హత లేని కంపెనీలకు టెండర్స్ ఇచ్చారు. మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను, టెండర్ ఎనాల్యూయేషన్ డాక్యుమెంట్స్ స్వీకర్ దగ్గర పెట్టండి. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ముందుకు రావాలి. నిజంగా ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే వస్తున్న ఆరోపణలు తప్పు అని ప్రజలకు తెలియచేసి విధంగా టెండర్ డాక్యుమెంట్స్ అన్నీ బయట పెట్టాలి. ఏరకంగా మేనేజ్ చేసి అర్హత లేని కంపెనీలకు ఇచ్చారేది అందరికీ తెలియాలి. టెండర్స్ లోని రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ మార్చి టెండర్స్ ఎలా వేశారు? ఆ డాక్యుమెంట్స్ స్వీకర్ దగ్గర పెట్టండి. అది వాస్తవం కాకపోతే ఈ ఆరోపణలు నిజం కాదని ప్రజలకు చెబితే బాగుంటుంది. దీని గురించి కోర్టుకు కూడా వెళ్లారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత మీ మీద ఆరోపణలు రావడం మంచిది కాదు. మీలో చిత్తశుద్ధి ఉంటే, అనినీతి జరగలేదనుకుంటే, నిజాయితీ ఉంటే, పొరపాటు జరగలేదనుకుంటే, టెండర్ డాక్యుమెంట్స్ మార్చలేదనుకుంటే.....

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- గంటా ఐదు నిమిషాలు సమయం ఇచ్చాను. సబ్జెక్ట్ అంతా చెప్పారు. సబ్జెక్ట్ రివీల్ అవుతోంది. పదే పదే చెప్పినా కంక్లూడ్ చేయడం లేదు. అసోజిషన్ తరపున సమయం అంతా మీరే మాట్లాడితే ఎలా? వేరే సభ్యులున్నారు. డిమాండ్స్ లో మీరు చెప్పండి. ఒక సభ్యునికే గంట సమయం ఇస్తే మిగతా సభ్యులు ఎప్పుడు మాట్లాడాలి.

శ్రీ వై. అంజయ్య:- 2017-18 సంవత్సర బడ్జెట్ పై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- సభ్యునికి కేటాయించిన సమయంలోనే మాట్లాడాలి.

1.10 | శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : - నేను బడ్జెట్ పై మాట్లాడడానికి ము. ఇనిషియేషన్ తీసుకున్నాను. మనం బీఏసిలో ఏమి నిర్ణయం తీసుకున్నాము?

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : - సమయం కూడా చూసుకోవాలి. మీకు ముప్పై నిమిషాల సమయం కేటాయించడం జరిగింది. మొత్తం సమయం మీరే మాట్లాడతానంటే ఎట్లా? మీకు కేటాయించిన సమయాన్ని మీరు సద్వినియోగించుకోవాలి. పద్దులపై మాట్లాడటంపై మళ్ళీ ఇంకేదైనా మాట్లాడండి. ఎంత రిక్వెస్ట్ చేసినప్పటికీ మీరు వినకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : - అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో అత్యధిక మందికి ఉపాధి కల్పించే ఎం.ఎస్.ఎం.ఈ ఏ రకంగా ఉండన్న విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఎం.ఎస్.ఎం.ఈకి సంబంధించిన యూనిట్లు ముతపడ్డాయి. అది ఎవరి సొంతాటే? ఎం.ఎస్.ఎం.ఈ అంటే మైక్రో స్కాలర్ మీడియం ఎంట్రప్రెన్యూర్స్ అధ్యక్షా. 6844 ఎం.ఎస్.ఎం.ఈ యూనిట్లకు గాను తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత 3065 యూనిట్లు మూతపడ్డాయి. ఇప్పుడు కేవలం 3779 యూనిట్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఇన్వెస్ట్మెంట్స్ కి సంబంధించి రూ.3000 కోట్లుండగా, ఇప్పుడు యాభై శాతం తగ్గిపోయింది. సోషియో ఎకనామిక్ సర్వేలోని పేజ్ నెం.73లో ఉంది. ఇది నేను చెబుతున్నది కాదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలి. ప్రభుత్వం, బడ్జెట్ విషయంలో, ప్రజలకిచ్చిన హామీల విషయంలో కచ్చితంగా జవాబుదారీతనంగా ఉండాలి.

అధ్యక్షా, ఇరిగేషన్ కి సంబంధించి నేను కాగితాలు ఇచ్చాను. టెండర్ ఎవాల్యుయేషన్ డాక్యుమెంట్లు మీ దగ్గర పెట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రాష్ట్ర బడ్జెట్, వాస్తవాలను ప్రతిబింబించాల్సిందిపోయి ప్రజలను మభ్యపెట్టే విధంగా ఉంది. మనది ధనిక రాష్ట్రమని చెబుతున్నారు. కీలక రంగాలకు కేటాయించిన నిధులు ఖర్చుచేయలేకపోతున్నాము. ఈ విషయమై ఒకసారి ఆలోచించమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చేతలేమో చేదుగా ఉన్నాయి, మాటలేమో తీపిగా ఉన్నాయి. మాటలు కోటలు దాటుతున్నాయి అధ్యక్షా. చేతలు గడప దాటడం లేదు. నేను నిర్మాణాత్మక నూచనలు చేశాను. బడ్జెట్ విషయంలో తప్పులను సరిదిద్దాలని, వాస్తవాలను గమనించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : - అధ్యక్షా, కిషన్ రెడ్డి గారు చాలా సీనియర్ శాసనసభ్యులు. మీరు అప్పులు చేస్తున్నారు అని పదే పదే అంటున్నారు. అప్పులు చేయకుండా ఆసుపత్రులు బాగవ్వాలి, రోడ్లు బాగవ్వాలి, ఇళ్లు కట్టాలి అంటే ఎట్లా? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బులు

మొబిలైజ్ చేయకుండా ఇన్ని రకాల కార్యక్రమాలను చేయగలదా? ఎంత అశాస్త్రీయంగా మాట్లాడుతున్నారో! మీరు అర్బన్ ఏరియా ఎం.ఎల్.ఎ. రైతులను అడిగితే కరెంట్, రోడ్ల గురించి తెలుస్తుంది. తప్పకుండా వారిని అడుగుదాము. మీరు మిగిల్చిన విషయాన్ని రెక్స్ పై చేయడం కష్టం అవుతోంది. గుండె మీద చెయ్యి వేసుకొని చెప్పండి. గ్రామాలకు రండి. రోడ్లు, స్కూల్స్, హాస్పిటల్స్ పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉందో తెలుస్తుంది. దేశంలో ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రం ఏదంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం అధ్యక్షా. వాటర్ గ్రీడ్ ప్రోగ్రామ్ ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదు. సౌరాష్ట్ర ప్రాంతంలో ఉంది. తెలంగాణ పల్లెలకు, తెలంగాణ గూడాలకు, లంబాడి తాండాలన్నింటిలో ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాము అధ్యక్షా. రూ.35-40 వేల కోట్లు ఖర్చుపెట్టి దేశానికే ఆదర్శంగా ఉన్న రాష్ట్రంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం నిలిచింది. జీవన్ రెడ్డి గారు పల్లెలకు పోదాం అంటున్నారు. వారు ఆర్ అండ్ బీ మంత్రిగా పనిచేశారు. వారి హయాంలో ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టారు? ఈ ప్రభుత్వం ఆర్ అండ్ బీ రోడ్లకు ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టింది? ఒక్క ఊరిలో కూడా సీసీ రోడ్లు, డ్రైనేజీలను, ఆర్ అండ్ బీ రోడ్లను వెయ్యలేదు. అటువంటి పరిస్థితులను సరిచేసే క్రమంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉంది. అందుకోసం డబ్బులు మొబిలైజ్ చేశాము. అప్పు చేసి వప్పు కూడు తింటున్నారు అన్న ధోరణిలో మాట్లాడడం తగదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. అంజయ్య : - అధ్యక్షా, 2017-18 సంవత్సరానికి సంబంధించి బడ్జెట్ పై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్ ను చూసి మేధావుల నుండి గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజల వరకూ హర్షాన్ని వ్యక్తంచేస్తున్నారు. ఏదో థియరీ చదివి బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టలేదు. ప్రాక్టికల్, గ్రామీణ ప్రాంతాలు తిరిగి, స్థానిక సమస్యలను తెలుసుకొని, అన్ని అవగాహన ఉన్న వ్యక్తులు ఈ బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టారు. ఈ బడ్జెట్ అందరి మన్ననలు పొందినది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, భారతదేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా సంక్షేమ రంగాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లారు.

1.20 | మన రాష్ట్రంలో జరిగే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చూసి ఇతర మ. రాష్ట్రాలు కూడా మెచ్చుకున్నాయి. అదే విధంగా ప్రధానమంత్రిగారు కూడా మన ప్రభుత్వ పనితీరును చూసి మెచ్చుకున్న సందర్భాలు అందరికీ తెలుసు. బడ్జెట్ కేటాయింపులు అంచనాల మేరకే కేటాయిస్తారు. అంత మాత్రాన ప్రతి ఒక్కటి అంకెలను చూసి మాట్లాడటం కర్వే కాదు. రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి పనులు ఏ విధంగా జరుగుతున్నాయి, ఏ విధంగా సంక్షేమ పథకాలు

అమలవుతున్నాయో గౌరవ సభ్యులు ఆలోచించాలి. ఇండాక గౌరవ సభ్యుడు మాట్లాడుతూ ఈ బడ్జెట్ బడాయి బడ్జెట్, అంకెల గారడీ బడ్జెట్ అని అన్నారు.

ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రజల సంక్షేమానికి సంబంధించి ఏ విధంగా చర్యలు చేపడితే బాగుంటుందో ఉద్దేశంతో సకల జనుల సర్వే జరిగినప్పుడు చాలామంది అనుకున్న మాటేమిటంటే ఉన్న పెన్షన్లను, ఆహార భద్రత కార్డులను తీసివేయడానికి ప్రభుత్వం సర్వే చేస్తున్నదని ప్రచారం చేశారు. కానీ గత పాలకుల సమయంలో 29 లక్షల పెన్షన్లు ఉంటే ఇప్పుడు మొత్తం 36 లక్షల మంది పేద ప్రజలకు పెన్షన్లను మా ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది. అంతే కాకుండా గత పాలకులు మనిషికి నాలుగు కిలోల బియ్యం ఇస్తే ఇప్పుడు మా టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం ఒక్కొక్క కుటుంబ సభ్యుడికి ఆరు కిలోల బియ్యం ఇస్తున్నది. వృద్ధులకు, వితంతువులకు రూ.1000 పెన్షన్, వికలాంగులకు రూ.1500 పెన్షన్ ఇస్తుంటే ఇది అంకెల గారడీనా అని అడుగుతున్నాను? గతంలో వృద్ధులు నిరాదరణకు గురయ్యారు. ఎందుకంటే కన్న కుమారుడు అన్నం పెట్టలేని పరిస్థితి ఉండేది. అంతే కాకుండా అన్నదమ్ముల మధ్యన పోటీ ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు వృద్ధులకు నెలకు రూ.1000 పెన్షన్ వస్తున్నందున ఆ అన్నదమ్ములే తల్లిదండ్రులను చూసుకుంటామని పోటీపడుతున్నారు.

ఏది ఏమైనప్పటికీ మనది కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రమైనప్పటికీ ఇంత పెద్దఎత్తున సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతుంటే అందరూ సంతోషించాలి. చాలామంది ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఇంకేదో అభివృద్ధి చేయలేదని అన్నారు. అంటే ఒక్క రాత్రికి అన్ని పనులు పూర్తవుతాయా అని అడుగుతున్నాను? గత పాలకులు చేసిన సంక్షేమ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలేమిటి? టీఆర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి జరుగుతున్న అభివృద్ధి సంక్షేమ కార్యక్రమాలేమిటనేది అందరూ ఒకసారి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

సకల జనులు తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం ఉద్యమాలు చేశారు, వారికేం చేశారని అన్నారు. ఉద్యోగులు సకల జనుల సమ్మెలో పాల్గొన్నారు కాబట్టి వీఆర్ఎస్ నుంచి అంగన్వాడీ టీచర్ల నుంచి చప్రాసి నుంచి చీఫ్ సెక్రటరీ వరకు ప్రభుత్వం జీతాలు పెంచింది. అది అభివృద్ధి కాదా అని అడుగుతున్నాను. కేవలం ఉద్యోగులకే కాకుండా ప్రజాప్రతినిధులు ఆత్మగౌరవంతో పరిపాలన అందించాలనే ఉద్దేశంతో వారి జీతాలు కూడా పెంచారు. సర్పంచులకు రూ.5వేలు, ఎంపీటీసీలకు రూ.5వేలు, ఎంపీలకు రూ.10వేలు, జెడ్పీటీసీలకు

రూ.10వేలు, జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్లకు రూ.1 లక్ష వరకు పెంచారు. అంతే కాకుండా ఎమ్మెల్యేలకు జీతాలు పెంచినప్పుడు, ఎమ్మెల్యేల పరిధిలో రూ.1 కోటి 50 లక్షల సిడిపి ఫండ్స్ ఉంటే వాటిని మన ముఖ్యమంత్రిగారు రూ.3 కోట్లకు పెంచి ఆ నిధులను ఎమ్మెల్యేలే ఖర్చు పెట్టే విధంగా అధికారమిచ్చినప్పుడు అప్పుడేమో ప్రతిపక్ష సభ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారు భోళాశంకరుడు అన్నారు. ఎన్నికలలో డిపాజిట్లు రాకపోతేమో కింకరుడు అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి మీద నమ్మకం ఉన్నందున ప్రజలు ఆయనకు ఓట్లువేసి ప్రతి ఎన్నికల సందర్భంలో గెలిపిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మంచి పనులు చేస్తుంటే ప్రతిపక్షాలు సహకరించాలి.

మనది కొత్త రాష్ట్రం అయినప్పటికీ ఇంత తొందరగా అంటే కేవలం మూడు సంవత్సరాల కాలంలో అధికార వికేంద్రీకరణ జరగాలని, ప్రజలకు పరిపాలన అందుబాటులో ఉండాలనే ఉద్దేశంతో జిల్లాల పునర్వ్యవస్థీకరణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి విజయవంతం చేశారు. గతంలో గౌరవ సభ్యులు జీవన్ రెడ్డిగారు ఆర్ అండ్ బి శాఖామంత్రిగా పనిచేశారు. గత 60 సంవత్సరాలలో ఒక గ్రామ పంచాయతీలో కూడా బిటి రోడ్డు లేదు. కమ్యూనికేషన్ ఉంటేనే గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందుతాయి. గత పాలకులు గ్రామ పంచాయతీలకు బిటి రోడ్లు వేయకపోయినా టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం బిటి రోడ్ల రెన్యూవల్ కి ఎన్ని కోట్ల రూపాయిలు వెచ్చించింది, కొత్తగా ఎన్ని రోడ్లు వేశారనేది లెక్కలు చెప్పమంటే నేను అంకెలతో సహా చెప్పగలను. కాబట్టి మా ప్రభుత్వం చేస్తున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ప్రతిపక్షాలు సహకరిస్తే బాగుంటుంది. గతంలో గ్రామాల నుండి రైతులు పండించిన కూరగాయలు గానీ ఇతర వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను గానీ మార్కెట్ కి తీసుకెళ్లాలన్నా రోడ్లు సరిగా ఉండేవి కావు.

మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమం కింద గ్రామాలలోని చెరువులు నిండిన గ్రామస్థలకు వాటి ఫలాల విలువ తెలుస్తుంది. ఇంత మంచి కార్యక్రమం గురించి గత పాలకులు ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? గతంలో ఒక చెరువు మంజూరు కావాలన్నా లేదంటే ఒక చెరువుకు గండి వడితే, ఒక తూము పోతే, అలుగు పోతే కేవలం ఒకటో, రెండో మంజూరిచ్చేవారు. కానీ ఇప్పుడు ఒకేసారి ప్రభుత్వం వందల సంఖ్యలో చెరువుల పునరుద్ధరణ కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నది. ఒక చెరువు నిండితే దానివల్ల వ్యవసాయం, తాగునీరు, సాగునీరు, పశువులకు నీళ్లు వంటివి అన్ని రకాలుగా ఉపయోగముంటుంది.

కొంతమంది సభ్యులు మిషన్ భగీరథ అవసరమేంటని అన్నారు. మిషన్ భగీరథ అవసరమా లేదా అనేది మా ప్రాధాన్యత నియోజకవర్గానికి వస్తే తెలుస్తుంది. మా దగ్గర వెయ్యి ఫీల్డు బోర్వెల్ వేసినా నీళ్లు

రావడం లేదు. ఇక ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి ప్రాజెక్టులు కడితే తప్పు అన్నట్లుగా ప్రతిపక్షాలు వ్యవహరిస్తున్నాయి. ప్రాజెక్టులు లేకపోతే మా ప్రాంతం ఎడారిగా మారిపోతుంది. ప్రాజెక్టులను ప్రజల అవసరాలకు సరిపడా రీడిజైన్ చేయడంలో తప్పేమున్నదని అడుగుతున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న అభివృద్ధి పనులను అడ్డుకోవద్దని ప్రతిపక్షాలను కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే పక్క రాష్ట్రాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టేటప్పుడు అన్ని పార్టీలు ఒకటావుతాయి. మన దగ్గర కూడా ఆ సోయి తెచ్చుకోవాలని కోరుతున్నాను.

నా చిన్నప్పుడు బడ్జెట్ ప్రవేశపెడుతున్నారంటే ఏ వస్తువుల మీద ఎంత ట్యాక్స్ పెంచుతారోనే భయంతో కొంతమంది టీవీలు మరియు ఇతర గృహోపకరణ వస్తువులను ముందుగానే కొనుగోలు చేసేవారు. కానీ ఈ ప్రభుత్వం నాలుగుసార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినా ఒక్క రూపాయి కూడా ట్యాక్స్ వేయకుండా బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టడం హర్షనీయం. గ్రామీణ ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందితేనే రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుంది, గ్రామీణ ప్రాంతంలోని సమాజం అభివృద్ధి చెందాలనే ఉద్దేశంతో కులవృత్తులను ఏర్పాటుచేశారు. వృత్తులను బట్టి కులాలకు పేరు వచ్చింది. నిజంగా ఆ కులాలను అభివృద్ధి చేయాలంటే ఆ కులానికి సంబంధించిన ఆలయాలను అభివృద్ధి చేయాలి. చేతివృత్తులకు సంబంధించి వారి పనిముట్ల వారికి దైవంతో సమాసం. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారికి పెద్దఎత్తున బడ్జెట్లో నిధులను కేటాయించి వారి సమగ్రాభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నది. గతంలో కొత్త సంవత్సరం పండగరోజున ఆ పనిముట్లకు ముందుగా పూజచేసేవారు. కానీ ఇప్పుడు యాంత్రికీకరణ పద్ధతి వచ్చింది. మట్టి కుండలు మాయమయ్యాయి. కుమ్మరివారు కుండలు చేయకపోతే వారి జీవనోపాధి ఎలా గడుస్తుంది? వడ్ల, కుమ్మరులకు కూడా పనిలేదు. కుమ్మరి వాళ్ళకు కూడా పనిలేకుండా పోయింది. వీరి కుటుంబాలు చాలా దయనీయమైన పరిస్థితులలో ఉన్నాయని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించి ఈ కులవృత్తులను ప్రోత్సహిస్తేనే సమాజం బాగుపడుతుందనే ఉద్దేశంతో అన్ని కులవృత్తులకు నిధులు కేటాయించి వారిని అభివృద్ధి చేయాలని ఆలోచించినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

మరీ ముఖ్యంగా సమాజం బాగుపడాలంటే విద్యపరంగా అభివృద్ధి చెందాలి. విద్యపరంగా అభివృద్ధి చెందడానికి బిసిలకు 119, ఎస్.సిలకు, ఎస్.టిలకు, మైనారిటీలకు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ప్రారంభించి ధనికుని పిల్లవాడు పేదవాడి పిల్లవాడు

ఒకే రకమైన నాణ్యమైన విద్యను అభ్యసించాలనే ఉద్దేశంతో విద్యార్థుల నైపుణ్యాన్ని, మేధాశక్తిని బట్టి, వారి ప్రతిభను బట్టి రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలో ప్రత్యేక శిక్షణను ఏర్పాటు చేస్తున్నది. ఇందాక ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాట్లాడుతూ కేజీ లేదని పీజీ లేదని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారి ఉద్దేశమేమిటంటే 1వ తరగతి నుంచి 4వ తరగతి వరకు ప్రభుత్వ పాఠశాలలను అంగన్ వాడీ స్కూళ్లతో అనుసంధానంచేసి చదివిస్తే విద్యార్థులు వాళ్ల తల్లిదండ్రుల ప్రేమానురాగాలు పొందగలుగుతారు. అనంతరం ఆ విద్యార్థులను 5వ తరగతి నుంచి రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలో చదివించాలనేది మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఉద్దేశం.

1.30 | అది తప్పకుండా అవుతుంది. ఆ విషయమై మీరందరూ **మ.** సహకరించాలి. ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రకంగా మంచి పనులు చేస్తారని ఎవరూ ఊహించలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు బ్రహ్మాండంగా మంచి పనులు చేస్తున్నారని ప్రజలందరి మనస్సుల్లో ఉంది. ప్రజలందరూ బడ్జెట్ అంటే ఈ విధంగా ఉంటుండా, మా కులాలకూ బడ్జెట్ ఉంటుండా, అని గ్రామీణ ప్రజలు సంతోషంతో సంబురాలు చేసుకుంటున్నారు. గ్రామీణ ప్రజల వృత్తులకు డబ్బులు ఇచ్చి వాళ్ల వృత్తులను అభివృద్ధి చేస్తామంటే తెలంగాణ ప్రజలు అవగాహనతో అర్థం చేసుకొని సంతోషపడుతున్నారు. గతంలో ఉత్తమ వ్యాపారి కనిష్ట చాకిరి అనే వాళ్లు కానీ ప్రస్తుతం అది ఉల్టా అయింది. గతంలో రైతులు ఖరీఫ్ పంట వస్తుందంటే విత్తనాలు మరియు ఎరువుల కోసం రేయింబవళ్లు వరుసల్లో నిలబడే వాళ్లు, ఏదైనా పని కోసం వరుస నుంచి బయటికి వెళ్తే వారి చెప్పులను వరుసలో ఉంచి వెళ్తే వారు. ఎరువుల కోసం లారీ ఛార్జీలు, ఆనేక రకాల ఇబ్బందులు ఎదురయ్యేవి.

ఆముదాలు, కుసుమ, మిర్చి మొదలైన వాణిజ్య పంటలు పండించిన వారి నుంచి ముక్కు పిండి ట్యాక్సులు వసూలు చేసిన మీ కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఈ రోజు వ్యవసాయం గురించి మాట్లాడితే ఎలా అని జగిత్యాల ఎమ్మెల్యే గారికి మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయదారులు బాగుపడాలని మిషన్ కాకతీయ ద్వారా ప్రాజెక్టులను చేపట్టడం జరిగింది. గతంలో వ్యవసాయదారులెవరూ వ్యవసాయం చేసి బాగుపడలేదు, పండిన పంట ద్వారా లాభం వచ్చి ఏ వ్యవసాయదారుడూ తాలుకాలో, పట్టణంలో ఇల్లు కట్టిన పరిస్థితి లేదు. రైతులు పెట్టుబడి పెట్టినా, సరైన వర్షాలు, సరైన పంట రావాల్సిన అవసరం ఉన్నది. సకాలంలో వర్షాలు రాకుండా మరియు ఇతరత్రా కారణాల వల్ల రైతులు అనేక ఇబ్బందులకు గురయ్యేవారు. నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి గారే స్వయంగా ప్రాజెక్టులను రేయింబవళ్లు

పర్యవేక్షించినందునే మా పాలమూరు జిల్లాలోని కొల్లాపూర్, నాగుర్ కర్నూల్, వనపర్తి మొదలైన ప్రాంతాల్లో చెరువులు నిండి మేము ఆనందంగా ఉన్నాము. గతంలో మా ప్రాంతంలో పశువులకు మేత, తాగడానికి నీళ్లు ఉండేవి కావు. ఆ ప్రాజెక్టులు కూడా మా ప్రాంతానికి రావాలని కోరుతున్నాము. కానీ, ఈ రోజు మేము సంతోషంగా ఉన్నాము. వసతి గృహాల్లో మరియు పాఠశాలల్లో మధ్యాహ్న భోజనం పెట్టడం వల్ల విద్యార్థుల సంఖ్య మరియు హాజరు శాతం పెరిగింది. ప్రస్తుతం తెలంగాణలో ప్రతి రంగాన్ని అభివృద్ధి చేసుకుంటున్నాము. మొదటగా పోలీసు శాఖ విషయమై చర్చిద్దాము. గతంలో పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్తే బీపుల కోసం మరియు స్టేషనరీ కోసం డబ్బులు ఖర్చు జరిగేవి. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ప్రజలపై ఆర్థిక భారం పడకుండా పారదర్శకమైన పని తీరుకై మండల పోలీసు స్టేషనుకు నెలకు రూ.25,000 మరియు పట్టణ పోలీసు స్టేషనుకు నెలకు రూ.50,000 చొప్పున నిధులను విడుదల చేస్తున్నారు. ఏ

ప్రాంతానికి, ఏ కులానికి ఏమీ చేస్తే మేలైన అభివృద్ధి జరుగుతుందనే విషయమై ముఖ్యమంత్రి గారికి సంపూర్ణ అవగాహన ఉంది. ప్రజా సమస్యలపై సంపూర్ణ అవగాహన ఉన్నందున మన తెలంగాణ బంగారు తెలంగాణ అవుతుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చే నాటికే మేజర్ ప్రాజెక్టులన్ని పూర్తై మన తెలంగాణ చాలా అభివృద్ధి చెందేది. కానీ, మీరెందుకు ఆ విధంగా అభివృద్ధి చేసే ప్రయత్నం చేయలేదు. ప్రాజెక్టులు పూర్తైతే మాకు నీళ్లెందుకు రాకపోయేవి, పాలమూరు ప్రజలు వలసలు ఎందుకు పోయేవారు, ఈ కార్యక్రమాలన్ని చేసుంటే తెలంగాణ గొప్పగా అభివృద్ధి జరిగేది. తెలంగాణ రాష్ట్రం బంగారు తెలంగాణగా మారడానికి సహకరించాలని, తగు సూచనలు ఇవ్వాలని మీ అందరిని కోరుతున్నాను.

MADAM DEPUTY SPEAKER: The House is adjourned to meet again at 10.00 AM tomorrow.

(The House then adjourned at 01.36 PM to meet again at 10.00 AM on Thursday, the 16th March, 2017.)

